

Varastokirjaston kehittyvä kokoelmapolitiikka

STKS 17.3.2015

Tieteiden talo

Karsintakriteereitä

Asetus 94/92 1§:

- Varastokirjaston tehtävänä on ottaa vastaan ja säilyttää tieteellisistä ja yleisistä kirjastoista siirrettävää aineistoa ja asettaa se tarvitsijoiden käyttöön.
- Varastokirjasto voi ottaa vastaan aineistoa myös muilta kuin 1 momentissa tarkoitetuilta luovuttajilta, mikäli se voi tapahtua 1 momentissa mainittuja tehtäviä haittaamatta.
- **Varastokirjasto voi sille luovutetusta aineistosta poistaa ja hävittää tarpeetonta tai huonokuntoista aineistoa sekä luovuttaa aineistoa muun kirjaston tai laitoksen käyttöön.**

Kokoelmat

- Monografiat: 1 660 094 nidettä / 30 743 hm
- Kausijulkaisut: 105 000 nimekettä / 52 577 hm
- Muuta:
 - Väitöskirjoja oli yhteensä 2 725 hyllymetriä (noin 520 000 nidettä) 3 892 hyllymetrin tilassa.
 - Musiikkiaineistoa 7 596 säilytysyksikköä.
- Järjestettyä aineistoa yhteensä noin 3,6 miljoonaa nidettä/säilytysyksikköä / 86 098 hm

Aineistonsiirrot kirjastoista

	2012	2013	2014	Yht. koko toiminnan aikana
Yliopistojen kirjastot	4 396	5 089	5 447	85 916
AMK-kirjastot	399	240	182	34 368
Erikoiskirjastot	1 965	559	657	*
Yleiset kirjastot	953	563	465	19 764
Muut	6	7	15	432
Yhteensä	7 718	6 459	6 766	140 480

Aineiston siirrot 2015

- Helsingin yliopiston kirjasto 2 264 hm
- Aalto-yliopiston kirjasto 1 491 hm
- Oulun yliopiston kirjasto 610 hm
- Itä-Suomen yliopiston kirjasto 313 hm
- Turun yliopiston kirjasto 302 hm

- Lava: noin 20 hm

Aineiston siirrot

- Hyvää kokoelmatyötä paikallisesti?
- Hyvää kokoelmatyötä kansallisella tasolla?
- Miksi Varastokirjastoon tulee edelleen paljon tarpeetonta aineistoa?

Aineiston käyttö

	2012	2013	2014
Lainaus (sisältää myös uusinnat)	63 961	63 814	67 053
Pdf-kopiot	14 854	16 412	15 616
Virheelliset tilaukset	633	645	369

Aineiston käyttö

- Voyagerin aikana: monografioista lainattu vähintään yhden kerran 7,7 %

Johtokunnassa hyväksytyjä periaatteita 2013:

Tavoitteena käyttökokoelma

Johtokunnassa hyväksytyjä periaatteita 2013

- Kirjastot sitoutuvat harkitsemaan tarkemmin lähettävää aineistoa
- Aineistonsiirtosopimuksen tehneiden kirjastojen kokoelmayhdyshenkilöt sitoutetaan Varastokirjaston kokoelmapolitiikan ja toimintatapojen mukaiseen työskentelyyn
- Varastokirjasto ottaa vastaa pääsääntöisesti suurempia eriä ilmoittamallaan vastaanottotavalla, jos rahdin maksaa VK. Postin käyttöä tulee välttää sen kalleuden vuoksi
- VK:lla on mahdollisuus vastaanottokieltoon/-taucoon, jos käsittelyä odottavaa aineistoa on runsaasti

Varastokirjaston välivarasto

- Aluksi Neulamäessä oli 4,4 km, nyt 2,3 km

Rästiaineistotilanne 2013 ja 2014

- Rästien määrä 7,1 km 2013 alussa
- Vuonna 2013 rästiytyi 2,77 km
- Vuonna 2014 ei syntynyt uutta rästiä
- Rästien määrä 2015 alussa 2,4 km

Rästien käsittely 2014

- Käsitelty 4,8 km
- Hyllyyn 1,8 km
- Poistettu 3,0 km

Taustaa:
kokoelmayhdyshenkilötapaaminen
13.10.2014

- Varastokirjasto ja aineistoa lähettävät kirjastot tekevät yhteisiä linjauksia Varastokirjaston kokoelmaan lisättävästä aineistosta
- Kirjastoille vastuu säilyttämisen arvoisesta aineistosta
- Varastokirjasto kehittää palautejärjestelmäänsä

Neuvoa-antava yhdyshenkilöverkosto

- Perustettiin 3.3.2015
- Tavoitteena vähentää siirtojen määrää
- Tehtävänä
 - Ohjeistaa kirjastoja siirroissa: mitä ei kannata lähettää
 - tieteenaloittain
- Osallistujat

Kirjastojen sitouttaminen

- Palvelusopimus
- Siirroista ilmoittaminen

Aineistonkäsittelyn nopeuttaminen

- Kirjastot siirtävät aineistoa tarkistaessaan tietueen Vaari-tietokantaan (Voyager)
 - Varastokirjastossa tietue hyväksytään ja annetaan signum
 - Työskennellään Vaari-tietokannassa, ei Melindassa
- Monitasoinen yhteistietokanta: oletetaan, että kirjastoissa tehty metadata on virheetöntä
- * Pilotti: alle 10 % huonoa

Maailman tärkein kokoelmaseminaari 2015

- www.varastokirjasto.fi/kuopio5